

Jaarverslag 2024: inhoudelijk

						VOORZIE N	REËEL	
SD	OMSCHRIJVING	OD	OMSCHRIJVING	ACTIE	OMSCHRIJVING	BUDGET	BUDGET	INHOUDELIJKE EVALUATIE
1	Wij verbreden en verdiepen het maatschappelijk draagvlak voor cultureel erfgoed	1.1	Wij coördineren publiekspromoties om erfgoed te tonen aan een zo groot mogelijk publiek	EGD	Erfgoeddag: Wij ondersteunen de jaarlijkse Erfgoeddag in de regio door informatie en inspiratie te verspreiden, deel te nemen aan Vlaams overleg, onkostenvergoedingen en logistieke steun.	12.000	8.254,57	<p>Erfgoeddag 2024 stond in het teken van het thema 'Thuis'. In de Noorderkempen werden 24 activiteiten georganiseerd, die samen ongeveer 2.688 bezoekers trokken. Dat waren er minder dan in 2023, wat te verklaren is doordat er dit jaar ook minder en kleinschaligere evenementen plaatsvonden.</p> <p>We werkten met ons gewoontelijke reglement voor onkostenvergoedingen. Activiteiten die inzetten op duurzaamheid, Kempens immaterieel erfgoed en/of specifieke doelgroepen, zoals kinderen of anderstaligen, kwamen in aanmerking voor een hogere vergoeding. Dankzij een puntensysteem konden we het beschikbare budget van 12.000 euro verdelen onder de deelnemers – het volledige bedrag werd niet opgebruikt. We benutten de onkostenvergoedingen mogelijk nog niet optimaal als instrument om deelnemers te stimuleren hun activiteiten kwalitatief te verbeteren, bijvoorbeeld door kindvriendelijker te werken, duidelijker te communiceren of gastvrijheid te verhogen.</p> <p>Samen met de drie andere Kempense erfgoedcellen brachten we opnieuw een gratis publicatie uit: de 'Kempencatalog'. Dit boekje bevatte erfgoedverhalen ingezonden door erfgoedliefhebbers uit de hele Kempen. In samenwerking met gemeentelijke bibliotheken, cultuurdiensten, enkele heemkundige kringen en lokale handelaars verspreidden we 4.000 exemplaren. Speciaal voor jonge lezers bevatte de publicatie ook een kinderkatern, zodat het boekje niet alleen gericht was op volwassenen. De enige kritiek die we ontvingen, was dat sommige auteurs zich beter aan het thema hadden mogen houden.</p> <p>Voor de editie van 2024 werd er geen Kempense inspiratiedag georganiseerd. Wel organiseerden we (vanuit Erfgoed Noorderkempen alleen) in november</p>

						<p>2023 een Erfgoed & Lunch, waarbij Erfgoeddag een van de agendapunten was en het thema 'Thuis' als rode draad diende. Voor 2025 staan er wél workshops gepland.</p> <p>Tijdens de Erfgoedweken voor scholen (15 - 26 april 2024) vonden in de Noorderkempen verschillende activiteiten plaats. In het Taxandriamuseum leerden jonge kinderen over archeologie via de workshop 'Eeuwige familiejuwelen', waarin ze zelf opgravingen deden en juwelen maakten. In totaal namen vijf klassen deel, goed voor 95 leerlingen. Voor oudere leerlingen was er een bezoek aan het archeologisch depot boven het Speelkaartenmuseum. Naast een rondleiding door de collectie konden ze scherven puzzelen of een replica maken van een vondst in klei. Drie klassen met in totaal 56 leerlingen namen hieraan deel. Daarnaast deelde Heemkundige Kring Adriaen Ghys in Vosselaar een lespakket over lokale volksverhalen met de gemeentelijke basisscholen. Om de bekendheid van de Erfgoedweken te vergroten, verstuurdten we in oktober 2023 bladwijzers naar alle scholen in de regio. Voor de Erfgoedweken van 2025 is er een nieuwe actie: een digitale scheurkalender voor leerkrachten. Eerdere plannen om jaarlijks in een andere gemeente gastlessen te geven, konden in 2024 niet doorgaan wegens personeelsuitval.</p>	
			DWAAL	Het project Dwaallichten zal in 2024 verder gezet worden. We voorzien een beperkt budget voor verplaatsingskosten, overlegmomenten, ...	1.000	1.571,95	<p>Ook in 2024 ging een ploeg van 6 vrijwilligers heel regelmatig naar het Rijksarchief in Antwerpen om ontbrekende landloperdossiers op te sporen, te herverpakken in zuurvrij materiaal, te digitaliseren en toe te voegen aan het platform 'Zoek je voorouders'. Wij vergoedden hun verplaatsingskosten. De internetmodule 'Zoek je voorouders' bevat momenteel 56.000 unieke dossiers, samen goed voor 280.000 verblijven in een kolonie. Deze ploeg leverde ook informatie aan enkele andere vrijwilligers die meer uitgebreide biografieën schreven. Deze biografieën worden ontsloten op de website van het Gevangenismuseum in Merksplas. Dat zijn er momenteel zo'n 250.</p>

			EGW	Erfgoedweken: We maken dit educatief initiatief meer bekend bij scholen en de erfgoedsector in onze regio. Jaarlijks werken we samen met 1 school iets uit voor de Erfgoedweken (educatief pakket of gastlessen).	0	0	<p>Erfgoed Noorderkempen verleende logistieke en financiële steun aan de musea die deelnamen aan de Erfgoedweken voor scholen (zie budget 1.1/EGD). Via onze communicatiekanalen maakten we de Erfgoedweken zo breed mogelijk bekend. Van de deelnemende musea weten we dat hun activiteiten snel volzet en succesvol waren. We weten echter niet of er lokaal nog gastlessen gegeven zijn en ook niet of leerkrachten zelf lesgegeven hebben over erfgoed. Daarom bereidden we voor de Erfgoedweken van 2025 een digitale scheurkalender voor leerkrachten voor, zodat we kunnen opvolgen hoe vaak die geraadpleegd wordt. Zo komen we aan data om lessen uit te trekken.</p> <p>Na de eerste editie van de Erfgoedweek hadden we het idee opgevat om elk jaar in 1 gemeente van onze regio gastlessen te geven. In 2022 was dat in Lichtaart (Kasterlee), en in 2023 in Vosselaar. We vinden het zinvol om op deze manier verder te werken, aangezien dit aangename contacten met scholen / leerkrachten oplevert. In 2024 hebben we dit uit tijdsgebrek (wegens personeelsuitval) echter niet gedaan. Maar er zijn al plannen voor 2025.</p>
			SAMEN	samenwerkingen met andere regio's of andere beleidsdomeinen	0	1.690,37	<p>In de zomer van 2024 bleek dat het hoognodig was dat enkele elementen van het Grave Ravenpad hersteld of vervangen werden. Het Grave Ravenpad is een speelse erfgoedwandeling voor families met jonge kindjes in het Gewestbos in Ravels. Het kwam in 2020 tot stand door een samenwerking tussen collectief Moos (inhoudelijk), TPA Toerisme Kempen (financieel), Lokaal Bestuur Ravels (logistiek + financieel), Agentschap Natuur en Bos (logistiek + financieel) en Erfgoed Noorderkempen (coördinatie + financieel). Volgens de samenwerkingsovereenkomst die werd afgesloten, nam ANB onderhoud en kleine herstellingen op zich, wat ze ook trouw deden en doen, en zorgen Ravels en Erfgoed Noorderkempen samen voor grotere herstellingen. De herstellingskosten werden dan ook 50/50 verdeeld tussen beiden.</p> <p>Op 28 september waren we gastspreker op het Histories Festival te Mechelen waar we het Arendonkse traject van Buurten met Erfgoed voorstelden.</p> <p>In het najaar werden we benaderd door 2 leerkrachten Plastische Opvoeding van de middelbare Talentschool te Turnhout. Zij vroegen feedback bij hun plannen om een Dynamosubsidie aan te vragen voor een artistiek project rond de industriële geschiedenis van de stad. We stelden met hen een</p>

						<p>samenwerkingsovereenkomst op voor 2025 waarin wij de rollen van netwerker, expert erfgoededucatie en financiële partner op ons nemen. Op dit moment is het nog niet geweten of de subsidie toegekend is en het project in 2025 zal doorgaan.</p> <p>Tevens werden wij door Musea Turnhout en de Turnhoutse Reuzen gevraagd als partner in het project Lang en Gelukkig. Dit participatieve project loopt in de eerste helft van 2025. We stelden met Stad Turnhout een samenwerkingsovereenkomst op voor 2025 waarin wij de rollen van regionaal netwerker, lid van de stuurgroep en financiële partner (voor het onderdeel bovenlokale communicatie) op ons nemen.</p>
			LIER	<p><i>De Liereman heeft een subsidie aangevraagd bij Antwerpse Kempen voor een erfgoedwandeling en een erfgoedluik in het bezoekerscentrum. Wij willen hierin participeren voor 5000 € (+ inhoudelijk)</i></p>		<p>Dit project staat al sinds 2021 op ons jaaractieplan / onze jaarbegroting. Het heeft serieuze vertraging opgelopen, ondermeer door (de nasleep van) corona, verschoven prioriteiten bij Natuurpunt en het ontslag van de vormgever, waarna het even duurde voor er een nieuwe gevonden werd. In 2024 volgden wij het project op vanaf de zijlijn. Het project is nu bijna klaar en wordt in 2025 afgerond, waarna wij de 2de schijf van de samenwerkingsovereenkomst kunnen uitbetalen.</p>
			BEVRIJ D	<p>We werken samen met de gemeenten Baarle, Beerse, Merksplas en Vosselaar aan een bovenlokaal project rond 80 jaar bevrijding. Onze rol: meeschrijven aan bovenlokaal projectdossier, middelen opvragen bij lokale besturen, uitwerken rondreizende expo en overzichtsbrochure</p>	3.000	<p>3.000 In 2024 ondersteunden wij het project 80 jaar Bevrijding op verschillende manieren. We verzamelden informatie van de organisatoren over de activiteiten en bundelden deze in een programmabrochure (en poster), waarbij we ook het contact met de drukker en vormgever verzorgden. Voor de reizende fototentoonstelling brachten we lokale heemkundigen samen, brainstormden met hen over de inhoud en verzamelden de nodige foto's en informatie. Ook hier regelden wij alles met de vormgever en drukkerij. De tentoonstelling reisde langs 4 verschillende locaties: Merksplas-Kolonie, Vosselaar (vrijetijdshuis), Beerse (cultureel centrum) en Baarle (bibliotheek). Ze ging van start tijdens het Bevrijdingsweekend in Merksplas-Kolonie en was daar slechts één weekend te bezichtigen. Vervolgens verbleef de tentoonstelling telkens een maand op elke volgende locatie, waardoor ze in totaal ruim drie maanden te bezoeken was. Verder volgden wij het vervoer van de reizende tentoonstelling op en zorgden ervoor dat onze touchscreen schermen en tentoonstellingspanelen op de juiste locaties terechtkwamen. Ten slotte namen we deel aan de algemene vergaderingen om mee na te denken over de uitvoering van het Bevrijdingsweekend, dat plaatsvond van</p>

						<p>27-29 september. Het weekend was een groot succes. Enkele deelnemerscijfers:</p> <p>Vrijdag : openingsreceptie: 200</p> <p>Zaterdag :</p> <p>Optredens : +600</p> <p>Wandelingen : + 400</p> <p>Re enactors : + 65</p> <p>'losse' recreanten : +1500</p> <p>Zondag :</p> <p>Ontbijten : +100</p> <p>Tocht Harper : +200 personen (genodigden+volgers)</p> <p>Fanfare bijeenkomst : +400 personen (deelnemers + toeschouwers)</p> <p>'losse recreanten' : +2000</p>	
			GRENS VERHAL EN	De stad Turnhout werkt aan een interregproject rond grensverhalen. Aan ons is medewerking gevraagd om op zoek te gaan naar verhalen, goede vertellers, interviews af te nemen, ...	0	0	In maart 2024 is het Interregproject Brabant kust de Kempen van start gegaan. Dit is een grensoverschrijdende samenwerking tussen de gemeenten Turnhout, Merksplas, Arendonk, Ravels, Hoogstraten, Baarle-Hertog, Baarle-Nassau, Alphen-Chaam, Goirle en Tilburg en richt zich op het verbinden van aanbod, het ontsluiten van grensverhalen, het vergroten van de zichtbaarheid en het inzetten op duurzame ontwikkeling. Erfgoed Noorderkempen biedt ondersteuning bij het project Grensverhalen. Voor 2024 heeft onze samenwerking zich gefocust op de ondersteuning van het historisch onderzoek naar het Bels Lijntje en het leveren van bijdragen aan de nieuwsbrief.
	1. 2	Via onze communicatie kanalen maken we alle types van erfgoed beter bekend in de regio	GOEST	Promocampagne 'Iedereen Erfgoesting': via al onze verschillende communicatiekanalen maken we alle types van erfgoed beter bekend in de regio.	1.500	361,20	Deze actie voeren wij uit samen met de andere deelwerkingen van Erfgoed Noorderkempen, dus samen met de IOED, de Intergemeentelijk Archivaris en Archeologiedepot Noorderkempen. We communiceren over onze eigen acties én over die van lokale, regionale en Vlaamse partners wanneer we van mening zijn dat de informatie waardevol is voor onze regionale abonnees. Als erfgoedcel hebben wij immers een brugfunctie. In 2024 verstuurden wij 10 digitale nieuwsbrieven naar gemiddeld 544 abonnees. Dat is een lichte stijging. Onze volgers op sociale media stegen ook. We gingen van 2.900 volgers op Facebook naar 3.000 en van 1.220 volgers op Instagram naar 1.268.

							<p>Onze redactieraad werd omgevormd naar een taakgroep communicatie. Deze taakgroep werkt acties uit waarmee we via goede communicatie het draagvlak voor erfgoed kunnen vergroten.</p> <p>Door de communicatiekalender als vast item op de agenda van elk 2-wekelijks teamoverleg te behouden, bleven we regelmatig berichten op Facebook plaatsen.</p>
			PORTAL	<p>Uitbouw en onderhoud van het nieuwe Kempens Erfgoedportaal. We ontwikkelen nieuwe online expo's. Daarnaast moeten er nog een aantal koppelingen gebeuren. We zetten in 2024 extra in op het gebruik van het portaal door erfgoedactoren.</p>	7.000	9.609,52	<p>In 2024 hebben we ons gericht op het oplossen van enkele technische problemen binnen Kempens Erfgoed en Collective Access. Dit betrof onder andere de implementatie van CRAB, waarmee we correcte locaties konden registreren, de integratie van de AAT-lijst voor objecttypes, en de algehele vernieuwing van de database.</p> <p>Daarnaast hebben we de nieuwe functionaliteit uit 2023, waarmee Excel-bestanden rechtstreeks kunnen worden geïmporteerd in Collective Access, toegepast. Hierdoor konden verschillende collecties die reeds een registratie in Excel hadden, worden geïmporteerd.</p> <p>Samen met de archivarissen uit onze regio hebben we daarnaast de invoer van genealogische bronnen op Kempens Erfgoed onderzocht. We bekeken diverse mogelijke opties, vroegen offertes aan en testten verschillende testmodules. In 2025 zullen we de haalbaarheid verder onderzoeken.</p> <p>Ook hebben we in 2024 ingezet op een inhaalbeweging voor Kempens Erfgoed. We willen het platform meer zichtbaar maken, de website verbeteren en meer objecten toevoegen. Samen met de andere Kempense Erfgoedcellen richtten we een werkgroep rond communicatie op. Deze werkgroep heeft als doel de gebruiksvriendelijkheid van de website te analyseren en ideeën te ontwikkelen om het erfgoedportaal beter in de kijker te zetten. Om het platform nieuw leven in te blazen, hebben we een vormgever ingeschakeld voor het ontwerpen van postkaartjes en een nieuwe banner. In 2025 zetten we deze inspanningen voort en onderzoeken we aanvullende mogelijkheden om Kempens Erfgoed meer onder de aandacht te brengen. Daarnaast hebben we ook de statistieken bekeken met deze werkgroep. Hier kwam het volgende uit:</p> <p>Gemiddeld per dag</p>

						<ul style="list-style-type: none"> • Bezoekers: 1285 • Zoekvragen: 2164 • Detailpagina's: 1423 • Alle pagina's: 3330 <p>Totaal per jaar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezoekers: 471.585 • Zoekvragen: 794.129 • Detailpagina's: 522.274 • Alle pagina's: 1.222.058 <p>Voor Erfgoed Noorderkempen staan er in het totaal 73.370 records online, 30 collecties en 2 kranten met in totaal 46.004 records.</p> <p>Om meer objecten op Kempens Erfgoed te registreren, hebben we ingezet op opleidingen voor de registratiesoftware Collective Access.</p> <p>In totaal werden vier trainingen georganiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heemkundekring Corsendonca - Heemkundekring De Vlierbes - Fotograaf Toon De Clerck - Collectie 8ste 9ste linie <p>Deze collectiehouders zijn nu zelf aan de slag om objecten in Kempens Erfgoed op te laden.</p>
			WEB	We houden onze website up-to-date door steeds de meest actuele info te plaatsen over onze projecten en dienstverlening, door het plaatsen van blogberichten en het updaten van pagina's.	0	0 De website werd up-to-date gehouden met aanpassingen aan project- en evenementpagina's en met blogberichten. We werken hiervoor steeds samen met de collega's van de andere deelwerkingen, aangezien onze website gezamenlijk is.

		1.3	Wij tekenen een inclusief en intercultureel beleid uit én zetten dit om in participatieve projecten	INCL	netwerkmomenten/projecten rond inclusief/intercultureel beleid: we worden partner in het project Thuis in Turnhout	2.000	18,45	In de loop van 2024 heeft stad Turnhout beslist om het project Thuis in Turnhout pas in 2025 te herhalen. We namen deel aan het brainstormoverleg 'Kleur Bekennen' met verschillende Turnhoutse stadsdiensten en Avansa Kempen. Voorlopig is hier echter nog geen concreet project uit voortgekomen. Het overleg was zeker wel zinvol, omdat we de andere stadsdiensten alvast wat beter hebben leren kennen.
				REMINI	We werken samen met de gemeenten Kasterlee en Merksplas aan de ontwikkeling van reminiscentieprojecten	4.000	0	In het voorjaar van 2024 gingen wij samen met de Welzijnsdienst van gemeente Kasterlee aan de slag voor de opmaak van een 'dementievriendelijk doeboek'. Dit boek was bedoeld voor mensen met dementie en hun naasten om samen herinneringen op te halen en zo in verbinding te zijn / blijven. Als uitgangspunt werd er gekozen voor beeldmateriaal uit de jaren '60 omdat de huidige zeventigers en tachtigers toen tieners en twintigers waren. De belangrijkste en meest bepalende keuzes gebeuren in deze periode, je studiekeuze, je eerste liefde, je eerste job, je partnerkeuze... Al die zaken zorgen ervoor dat deze periode sterk ingeprent is in de hersenen. Alle inwoners van Kasterlee werden opgeroepen om mee te zoeken naar foto's met herkenbare plekken, mensen, gebeurtenissen in Kasterlee, uit die periode. Helaas leverde die zoektocht veel te weinig op, en werd het project stopgezet. In Merksplas is het reminiscentieproject nog niet van start gegaan omdat de betrokken ambtenaar met zwangerschaps- en ouderschapsverlof was. Het begrote budget wordt (nogmaals) overgedragen naar volgend jaar.
				DROOM	Uitwerking project Droom(t)huis: belevingswandelingen voor kinderen rond immigratie/emigratie van en naar de Kempen.	3.000	3.000	D r o o m t h u i s is een project van collectief MOOS waarin wij partner zijn. Collectief MOOS ontvangt hiervoor een Vlaamse subsidie voor bovenlokale cultuurprojecten. Het project ging van start op 1 januari 2024. In 2024 werd de belevingswandeling in Merksplas (die in het voorjaar van 2025 zal openen) verder uitgewerkt, met inbreng van Erfgoed Noorderkempen tijdens brainstormsessies en waar mogelijk in de uitwerking. De wandeling in Turnhout kreeg verder vorm in samenwerking met de gemeente, met ook hier ondersteuning van ons, en zal voor het eerst te wandelen zijn in 2026. De website werd uitgebreid met nieuwe migratieverhalen en zal binnenkort ook in het Engels beschikbaar zijn. Wij droegen bij aan de toegankelijkheid door te

							helpen met vertalingen. Voor het verzamelen van migratieverhalen van en naar de Kempen werden heemkundige kringen door ons bevroegd en werd een reizend takkenhuisje ingezet. Wij zorgden voor de communicatie met de bibliotheken om het huisje te laten rondreizen. Op Erfgoeddag zorgde Collectief MOOS met activiteiten rond het thema 'Thuis' voor extra zichtbaarheid. Erfgoed Noorderkempen gaf hierbij advies en ondersteuning.	
		1.4	Wij faciliteren onderzoek naar het erfgoed in de Kempen, in samenwerking met de andere Kempense erfgoedcellen.	ONDERZOEK	We actualiseren het aanbod van thesisonderwerpen in functie van academiejaar 2023-2024.	0	0	In overleg met de andere Kempense erfgoedcellen werd deze actie enkele jaren geleden al geschrappt. We werkten wel op andere manieren samen met het hoger onderwijs: - In 2024 hebben we collectief Moos (voor het project Droom[t huis]) in contact gebracht met de Vlaamse universiteiten die stageplaatsen zochten voor hun studenten Geschiedenis en Erfgoed. Wij faciliteerden de onderzoeksstage van een studente van UGent door haar een werkplek te geven op ons kantoor aangezien collectief Moos daar zelf geen plek voor had. Deze werkwijze werd door alle partijen als positief ervaren. - Op vraag van U Antwerpen (opleiding conservatie-restauratie) brachten we studenten in contact met 2 collectiebeherende organisaties voor een casestudy. (zie 2.3/BEGEL)
						33.500	27.506,06	
2	Wij versterken en activeren erfgoedactoren met expertise, materiaal en middelen.	2.1	Wij zijn het regionaal aanspreekpunt voor cultureel erfgoed	LOKET	Beantwoorden van e-mails en telefoons die (nog) niet aan een specifiek project gekoppeld zijn.	0	0	De niet-projectgebonden vragen die per mail en telefoon bij ons terecht kwamen in 2024, kwamen ondermeer van collectiebeheerders over behoud en beheer, van collega-erfgoedcellen en landelijke dienstverleners die een rondvraag deden voor 1 van hun projecten, of over afgelopen projecten zoals Kempense Klapprozen.
		2.2	Wij staan in voor de verdere professionalisering van de zorg voor en zichtbaarheid	MUSNET	Museumnetwerk Noorderkempen zal een 2-tal keer samenkomen	500	0	In 2023 werd een nieuwe naam van het museumnetwerk gekozen: het Collectie Collectief. Deze naam weerspiegelt de diverse deelnemers van zowel musea als collectiebeheerders (zonder een eigen museum). In 2024 werd één CollectieCollectief georganiseerd in het nieuwe Heemkundig Museum van Rijkvorsel. Volgende organisaties waren aanwezig: Heemkundige kring Rijkvorsel, heemkundige kring de Vlierbes, Kempens Hoen,

		van het cultureel erfgoed.					<p>Gevangenis­museum, heemkundige kring Merksplas, Heemkundige kring KLT, Stedelijk Museum Hoogstraten, Collectie Heilig Graf</p> <p>In 2024 werd een enquête uit­gestuurd om de huidige werking van het CollectieCollectief te evalueren. De resultaten waren over het algemeen positief. Hieronder een beknopte samenvatting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het netwerk wordt als waardevol of zeer waardevol beschouwd door de meerderheid van de respondenten. - De combinatie van museummedewerkers en collectiebeheerders zonder museum wordt als zinvol ervaren. - Positieve eigenschappen: netwerkmogelijkheden, kennisuitwisseling en museumbezoeken worden het hoogst gewaardeerd. - Er is een duidelijke voorkeur voor een combinatie van vergaderingen en uitstappen, met een ideale frequentie van twee keer per jaar. - Verbeterpunten: deelnemers vragen om meer gerichte thema's, variatie in vergaderlocaties en meer samenwerking tussen kleinere en grotere musea en collectiebeheerders.
			VORM	We zetten extra in op het gebruik van het erfgoedportaal en een basis­cursus archiefwerking voor erfgoedverenigingen.	1.000	44,50	<p>In oktober 2024 ging er een driedaagse vormingsreeks door: "Hoe beheer en ontsluit ik mijn archiefcollecties?". Deze vorming was opgezet in samenwerking met de archivaris van Erfgoed Noorderkempen, Stadsarchief Turnhout en Archiefpunt. De vorming opvatte drie luiken:</p> <p>Deel 1: Inleiding tot archiefbeheer (08/10/2024)</p> <p>In deze sessie leggen we de basisprincipes van archiefbeheer uit. Je leert welke stappen je moet nemen zodra je een archief ontvangt.</p> <p>Deel 2: Aan de slag met een archief (15/10/2024)</p> <p>In deze sessie ga je aan de slag met een ongeordend archief en leer je al doende meer over selecteren, ordenen, inventariseren en verpakken.</p> <p>Deel 3: Een rondleiding door de databanken (22/10/2024)</p> <p>In de laatste sessie laten we zien hoe je archieven digitaal toegankelijk kunt maken. We kijken naar digitale platformen voor online ontsluiting, zodat je erfgoed voor een breed publiek beschikbaar wordt.</p>

							Naast de vorming rond archivering werd er ook ingezet op het gebruik van onze registratiesoftware Collective Access en het online plaatsen van objecten op ons erfgoedportaal Kempens Erfgoed (zie OD 1.2 portaal).
		2. Wij begeleiden (nieuwe) erfgoedorganisaties die hun werking willen verduurzamen, uitbouwen of vernieuwen.	BEGEL	Op vraag begeleiden we erfgoedorganisaties bij het verbeteren van hun werking.	0	0	<p>We ontvingen verschillende vragen met betrekking tot advisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transfo 2340: begeleiding in het verpakken en registreren van schilderijen - Archief heemkundekring Kasterlee Lichtaart Tielen: advisering verpakken en registratie archief - nalatenschap Louis van Gorp: begeleiding subsidieaanvraag Pilotprojecten nalatenschappen kunstenerfgoed + begeleiding verdere stappen registratie & digitalisering - Nicolaus Poppelius: klimaat en advisering van de nieuwe bewaarruimte - Heilig Graf: advisering ivm calamiteiten (vocht- en schimmelprobleem, quarantaineruimtes, zilvervisjes,..) - kennismaking en advisering kunstenaars ism CKV: Fik Van gestel en Luk Van Soom <p>Samen met de Kempense erfgoedcellen hebben we in 2023 een RE-ORG train-the-trainer opgestart. Een tweede traject vond in 2024 plaats bij de erfgoedcel van Kempens Karakter bij de Heemkring Sandelyn uit Herenthout. Samen zoeken we naar een goede methodiek die we kunnen toepassen in de praktijk voor toekomstige eigen projecten. Aangezien veel depotproblematieken in onze regio bij de heemkundige kringen liggen, hebben we dit jaar een heemkundige kring gekozen voor de RE-ORG van 2024.</p> <p>Intussen zijn de schoolcollecties van het Heilig Graf en het Klein Seminarie zich aan het voorbereiden op een waardering. De collecties worden in kaart gebracht. Ter voorbereiding van deze waarderingen hebben we de waardering van de schoolcollectie van de Duizendpoot in Meerhout (regio Stuifzand) opgevolgd.</p> <p>De universiteit van Antwerpen (opleiding conservatie-restauratie) stelde in 2024 opnieuw de vraag: “De studenten maken een overzicht van hoe het gesteld is met de preventieve conservatie en adviseren in hun paper hoe de situatie geoptimaliseerd kan</p>

							<p>worden op een haalbare en weinig kostelijke manier. Het document kan bruikbare tips bevatten voor de vrijwilligers en kan eventueel op termijn dienen om CHV planning voor te bereiden."</p> <p>Hierbij hebben de studenten hebben twee collectiehouders in onze regio geanalyseerd: het Heilig Graf Turnhout en de heemkundige kring van Rijkevorsel. Zij ontvingen in het najaar van 2024 een rapport met adviezen en tips.</p> <p>In het verleden hebben we een actie opgezet om folders en flyers van culturele evenementen met een erfgoedinstek breder te verspreiden. In de zomer van 2024 hebben we deze foldertour opnieuw georganiseerd. We namen contact op met cultuurdiensten, musea en erfgoedverenigingen in de regio om te vragen of zij erfgoedgerichte evenementen gepland hadden en of ze flyers hadden die wij konden helpen verspreiden. Zo zorgden we ervoor dat deze evenementen extra zichtbaarheid kregen bij een breed publiek.</p>
			GEVAN GMUS	We geven advies en maken desgewenst deel uit van een stuurgroep.	0	0	Het gevangenis­museum zal verhuizen naar de voormalige Koestal-zuid van Merksplas-Kolonie. Wij begeleidden hen met adviezen en hielpen rond de vraagstukken rond financiering.
	2. 4	Wij initiëren overlegplatformen van gelijkaardige immaterieel - en roerend erfgoedactoren en -gemeenschap	NETWE RK	We zetten nieuwe netwerken op of onderhouden bestaande netwerken. Bv. , Kerststallennetwerk, processies, ...	0	0	-In het najaar van 2024 hadden wij, samen met een consultant bouwkundig erfgoed van de IOED, een eerste overleg met Werkgroep Martin Verbeeck, die bestaat uit bestuursleden van enkele heemkringen uit onze regio. Deze werkgroep doet onderzoek naar het levensverhaal van Martin Verbeeck, een man die in de eerste helft van de 20ste eeuw tal van indrukwekkende initiatieven nam op vlak van landbouw en bouwindustrie. Hij liet talrijke sporen na in de Kempen, maar ook in Nederland, Egypte en Amerika. De werkgroep wil van 2026 het 'Verbeeck-jaar' maken. In 2024 ondersteunden

		pen onderling en met geïnteresseerd en uit andere sectoren .					wij hen door via onze Erfgoed&Lunch hun verhaal te verspreiden en zo hun netwerk te vergroten. In 2025 volgen we dit verder op. - Voor het documenteren van de bedelzangtraditie volgden we de vergaderingen van het netwerk van buurtcomités die deelnemen aan de traditie en betrokken hen bij het documenteren van de traditie (hoe steekt de traditie in elkaar, wat moet zeker in beeld gebracht worden, ...). We bespraken met hen ook hoe we de documentaire gaan gebruiken: het netwerk van comités wil de docu (onderandere) gebruiken om via schoolbezoeken te trachten de traditie een nieuwe 'schwung' te geven: hoewel de traditie nog springlevend is, zijn er de laatste jaren een aantal comite's afgehaakt (vermoedelijk omdat het buurten betreft met veel 'inwijkelingen' die de traditie niet kennen en zich dus niet betrokken voelen). Doel is om te trachten één of meerdere buurten te overtuigen opnieuw deel te nemen aan de traditie. Samen met het netwerk plaatsten we de traditie ook op de 'Grote Verzameling' van Immaterieelerfgoed.be, de intentie is om op termijn te gaan naar een officiële erkenning van de traditie.
			LUNCH	We organiseren 2 keer per jaar een netwerkmoment voor iedereen met een hart voor erfgoed. Hier stellen we best-practices voor, bezoeken we interessante locaties, ... Maar de focus ligt op netwerken (zie ook actie Jubilee)	1.500	1.741,40	Op 7 november 2024 vond de jaarlijkse Erfgoed & Lunch plaats in het Bezoekerscentrum De Liereman in Oud-Turnhout. Tijdens dit netwerkmoment stelden wij onze werking en verschillende van onze projecten voor, zodat onze stakeholders goed op de hoogte bleven. Daarnaast gaven we enkele sprekers uit de regio de kans om hun projecten te presenteren aan de aanwezigen, een diverse groep van heemkundigen, lokale ambtenaren, bestuursleden, medewerkers en consultants van het Agentschap Onroerend Erfgoed, en anderen. Er waren zo'n 55 deelnemers, exclusief onze eigen collega's. Na de lunch konden de deelnemers kiezen tussen een Erfgoedwandeling met gids of een brainstormsessie over hun Erfgoeddagactiviteiten met de TOEL, ontwikkeld door Faro. Voor het 2de netwerkmoment: zie 4.2/JUBILEE
	2.5	Wij voorzien een ondersteuning sbeleid... Voor erfgoedproject	PROJSU B	We voorzien een subsidiereglement voor erfgoedprojecten. (Er is een nieuw	10.000	11.989,25	In 2024 subsidieerden we maar liefst 13 uiteenlopende cultureelerfgoedprojecten: 4 boeken, een symposium, een educatief project, enkele jubileumevenementen, een fietsroute met infoborden... In de kantlijn van de vele aanvragen, evalueerden we samen met de stuurgroep ons huidige

		en en -producten		reglement. Dit wordt gefinancierd met eigen middelen.)			reglement. Op basis van de bedenkingen kregen we van het Dagelijks Bestuur om in 2025 het reglement hier en daar op punt te stellen. Deze subsidies worden gefinancierd met eigen middelen.
			PERSUB	We voorzien een subsidiereglement voor erfgoedprojecten. Dit wordt gefinancierd met eigen middelen.	10.000	8.970	In het najaar van 2024 werden, naar jaarlijkse gewoonte, de periodieke publicaties opnieuw gecontroleerd om het subsidiebedrag te kunnen berekenen. Er werden 12 periodieke erfgoedpublicaties gesubsidieerd. Het puntensysteem van het subsidiereglement motiveert de aanvragers om extra in te zetten om verbetering van bepaalde aspecten van hun publicaties. Deze subsidies worden gefinancierd met eigen middelen.
			UITLEEN	We bouwen onze uitleendienst met behoud&beheer en -tentoonstellingsmaterialen verder uit.	2.000	1.389,56	We beschikken over een uitleendienst via een online webshop , waarmee bestellingen gemakkelijk en gebruiksvriendelijk kunnen worden vastgelegd. In 2024 is er samengezeten rond de visie voor de uitleendienst. De uitleendienst is op orde gezet en er is gewerkt aan het ontwikkelen van boxen rond registratie en digitalisering om uit te lenen.
	2.6	Wij creëren ruimte voor innovatie en experiment.	EXPERIM	We bekijken of we de traditie Begijntjes Laat Besluit op een alternatieve manier kunnen borgen (naast de documentaire die gerealiseerd zal worden).	0	0	Wegens langdurig ziekteverlof van 2 eigen medewerkers werd deze actie voorlopig uitgesteld.
					25.000	24.134,71	

3	Wij helpen immaterieel erfgoed en roerend erfgoed duurzaam bewaren en borgen.	3.1	Wij faciliteren en ondersteunen het duurzaam digitaliseren van lokale erfgoedcollecties en -archieven volgens de geldende erfgoedstandaarden.	ALDIG	Met Allemaal Digitaal zetten we in op een inhaalbeweging voor het digitaliseren van collecties. We bieden advies, opleiding, materialen (digitalisering en zuurvrij), ... aan. In eerste instantie leiden we lokale vrijwilligers op om de digitalisering zelf op zich te nemen. In uitzonderlijke gevallen stellen we zelf vrijwilligers ter beschikking	1.000	665,88	<p>Het voornaamste project van Allemaal Digitaal voor 2024 betrof de registratie, digitalisering en herbestemming van het militaire erfgoed van de 8ste en 9de linie, dat bewaard wordt bij Kazerne Blairon. Met behulp van 4 vrijwilligers werd de volledige collectie geregistreerd, gedigitaliseerd en werd een deel van de collectie ontsloten op Kempens Erfgoed. Daarnaast werd er voor verschillende objecten een nieuwe bestemming gezocht. De objecten werden herbestemd naar de volgende instellingen: Musea Turnhout, Thomas More Campus Blairon Turnhout, Stadsarchief Turnhout, Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis, Provinciecommando Antwerpen, Gunfire Brasschaat en Mot Bde Leopoldsburg.</p> <p>In 2025 zullen we starten met de registratie/ digitalisering van de collectie van Abbit. Abbit was een videobedrijf dat vanaf 1982 is begonnen met het opnemen van video's van fabrieken, feesten, festivals, evenementen, kermissen,.. in en rond Turnhout. In 2024 zijn de voorbereidingen getroffen: plaatsbezoeken, overlegmomenten, opstellen van een trajectplanning.</p> <p>Er staan twee schoolcollecties op de planning die in de toekomst worden geregistreerd, gedigitaliseerd en gewaardeerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heilig Graf Turnhout: Begeleiding bij registratie en behoud en beheer. Nadat de registratie is afgerond wordt de collectie gewaardeerd. - Klein Seminarie Hoogstraten: Voorbereiding van de opstart van een vrijwilligerswerking en het opmaken van een trajectplanning. <p>Naast meer intensieve trajecten hebben we ook opleidingen gegeven rond het behoud en beheer van collecties en het registreren en digitaliseren van collecties (zie OD 1.2 portaal):</p> <ul style="list-style-type: none"> - begeleiding registratie/ digitalisering archief fotograaf Toon De Clerck - begeleiding registratie/ digitalisering Heemkundekring Corsendonca - begeleiding registratie/ digitalisering Heemkundekring De Vlierbes - digitaliseren mannekinsbladen van Brepols Publishers, ism UA
		3.2	Wij ondersteunen de	KERK	Begeleiding bij registreren en waarderen van	1.000	0	In maart 2024 hebben we meegewerkt aan een vorming georganiseerd door de IOED's Igemo en Berg en Nete over de inventarisatie van kapelletjes. Op basis van onze expertise hebben we een lezing gegeven. De waardering van de

			collectiebeheerders om hun (deel)collecties te waarderen volgens de beste praktijkvoorbeelden.		kerkcollecties, opvolging en ondersteuning inventarisatieprojecten kapellen, ondersteuning publieksprojecten religieus erfgoed			Sint-Valentinuskerk in Ravels hebben we in samenwerking met Kerkplus en de gemeente Ravels afgerond. De waarderingen van de Sint-Servatiuskerk en de kerk van de Heilige Rozenkrans in Ravels werden opgestart. Op de vorming voor kerkbesturen georganiseerd door het Bisdom Antwerpen op 2 oktober hebben we samen met de andere Kempense erfgoedcellen een lezing gegeven over de werking van de erfgoedcellen en over de ondersteuning die de erfgoedcellen kunnen geven bij de inventarisatie en waardering van het religieuze erfgoed. Verder werd met alle kerkfabrieken binnen onze regio het gesprek aangegaan over de staat van hun inventaris en hun visie over de toekomst van hun kerk binnen het kader van de opmaak van de nieuwe kerkenbeleidsplannen begin 2025.
				KEMPC OLL	Samen met de collega's van de Kempense erfgoedcellen brengen we (met een projectmedewerker gefinancierd met Vlaamse projectsubsidie) de collecties in onze regio in kaart.	1.500	1.500	Het project "Kempencollectie in kaart" is in 2023 van start gegaan, ism met vier Kempense Erfgoedcellen: Erfgoed Voorkempen, Kempens Karakter, Stuijzand en wij, Erfgoed Noorderkempen. Onze projectmedewerker Celine Vandenbrande is 1,5 maanden later gestart dan de oorspronkelijke geplande datum. De oorspronkelijke looptijd was tot 28 februari 2025. Daarom hebben we een verlenging aangevraagd tot midden april. Hiermee zal het project, zoals oorspronkelijk gepland, exact twee jaar duren. Celine heeft in 2024 verder gewerkt aan de registratie van collecties, met een focus op professionele en niet-professionele musea en kerkcollecties. Daarnaast is ze gestart met de voorbereiding en opstelling van het eindverslag, dat een uitgebreide documentatie zal bevatten over de collecties en aanbevelingen voor toekomstige erfgoedzorg. Dit verslag zal een belangrijke basis vormen voor vervolgttrajecten zoals RE-ORG-trajecten, waarderingsoefeningen en collectiebeleidsplannen. Dit zal in 2025 verder afgewerkt worden. Het officiële afsluitmoment van Kempencollectie in Kaart vindt plaats op 18 maart 2025 in het Art Center Hugo Voeten in Herentals. Tijdens dit event worden de resultaten van het project gepresenteerd. In 2024 zijn de voorbereidingen getroffen van dit afsluitmoment.

		3.3	Wij begeleiden erfgoedgemeenschappen die hun immaterieel erfgoed willen borgen.	BEGIJN	We werken een borgingstraject uit rond Begijntjes Laat Besluit.	10.000	4.593,04	Content- en marketingbureau Studio 27 werd eind 2023 aangesteld om in 2024 de Hoogstratense bedelzangtraditie Begijntjes Laat Besluit vast te leggen in een documentaire. In 2024 werkten wij samen met hen een draaiboek uit waarna zij hier grotendeels zelfstandig mee aan de slag gingen. De film zal in de eerste helft van 2025 klaar zijn, waarna wij de 2de helft van het begrote bedrag kunnen uitbetalen en de film mee kunnen verspreiden.
				BEDEL	We ondersteunen gemeenten om hun bedelzangtradities te promoten en uit te bouwen, via communicatiecampagnes, promomateriaal en uitwisseling van ideeën en ervaringen.	1.500	41,70	In 2024 werd binnen het project Zing Ze! gewerkt aan het verbeteren en de zichtbaarheid van de website . Er werd kritisch gekeken naar www.zing-ze.be , waarbij bleek dat niet alle regio's goed vertegenwoordigd waren met beeldmateriaal. Daarom werd er een oproep voor foto's gedaan en werd actief op zoek gegaan naar beeldmateriaal door cultuur ambtenaren van de gemeenten te contacteren. Via sociale media werd regelmatig informatie gedeeld over de bedelzangtradities die in het najaar plaatsvonden, met verwijzingen naar de website. De volgende stap is het toevoegen van het nieuwe beeldmateriaal en het toegankelijker maken van de website (zowel voor anderstaligen als voor mensen die het Nederlands nog niet helemaal machtig zijn). Daarnaast werd in 2024 een samenwerking opgezet met het VVLL (Verbond Volkscultuur in de Lage Landen) en werden er vergaderingen gehouden over een publieksproject dat in het najaar van 2025 de bedelzangtradities in Vlaanderen en Nederland onder de aandacht zal brengen. Ook zal de website verder worden uitgebreid met informatie uit Nederland.
		3.4	Wij sensibiliseren organisaties en erfgoedactoren om niet-alledaags, hedendaags en toekomstig erfgoed te verzamelen.	SENSIB	We trachten een voorbeeldpraktijk te documenteren en onder de aandacht te brengen. We onderzoeken of er een overzicht te maken valt van Kempense festivalaffiches.	0	0	
		3.5	Wij faciliteren en ondersteunen de	ZUURVRIJ	We beschikken over een nieuw zuurvrij depot en een bestel-app in onze	4.000	4.277,17	Het nieuwe systeem voor bestellingen via de webshop is operationeel en wordt regelmatig gebruikt door verschillende erfgoedactoren. Begin 2024 is er een bestelling geplaatst om onze voorraad zuurvrije materialen bij te werken.

		collectiebeheerders om de bewaaromstandigheden van collecties en archieven te verbeteren en aan te passen aan de geldende erfgoedstandaarden.		website die we up-to-date moeten houden.			Tijdens de collegagroep Erfgoedzorg (zie OD 4.3) ontstond het idee om samen met de erfgoedcellen een brochure te ontwikkelen met handige en laagdrempelige tips rond erfgoedzorg. Erfgoed Noorderkempen werkte hieraan mee, wat resulteerde in de brochure Eerste Hulp bij Erfgoedzorg (EHBE).
			REGDE P	We onderzoeken samen met de stad Turnhout de haalbaarheid van de ontwikkeling van een nieuw regionaal depot.	0	0	<p>We hebben samengezeten met Musea Turnhout in functie van het regionaal depot en het Onroerend Erfgoeddepot Noorderkempen om de mogelijkheden en behoeften rond een regionaal depot te bespreken. Daarnaast hebben we afgestemd met Celine Vandenbrande in het kader van het project Kempencollectie in Kaart (zie OD 3.2.) om de depotnoden van onze regio in kaart te brengen.</p> <p>In september gebruikten we met de stuurgroep de tool Toekomstverbeelder om zo input te verzamelen voor onze nieuwe beleidsplannen (zie OD 4.2). Hierin kwam de piste en nood van een regionaal depot opnieuw naar voren. Tot slot zijn we, samen met Musea Turnhout, naar de sectordag 'Roerend, onroerend en immaterieel erfgoed onder één dak' op maandag 25 november 2024 in de Erfgoedfabriek (Kleine Pathoekeweg 44, 8000 Brugge) geweest. Hier kregen we een kijkje achter de schermen van een nieuw regionaal depot (realisatieproces, ontwerp, inrichting, verhuis, regionale erfgoedwerking).</p> <p>In 2025 zetten we de gesprekken rond dit onderwerp verder met de nieuwe bestuurders.</p>

			LANDB OUW	We krijgen na afloop van het project Goei Gerief nog regelmatig vragen ivm landbouwerfgoed waar we mee aan de slag moeten.	0	0	In de zomer van 2023 werden wij gecontacteerd door het CAG met de vraag of wij konden ondersteunen om de pompoenactiviteiten van Kasterlee toe te voegen aan de Grote Verzameling immaterieel erfgoed. Wij namen toen de rol van brugfiguur op ons, tot september van 2024 toen de Pompoenteelt en pompoenactiviteiten in Kasterlee gepubliceerd werden op immaterieelerfgoed.be	
					19.000			
4	Wij zijn een dynamische, transparante organisatie met oog voor interne kwaliteitszorg.	4.1	Wij zorgen voor permanente bijscholing van het personeel en de eigen vaste vrijwilligerspool op verschillende vlakken van hedendaagse erfgoed- en zakelijke technieken.	BIJSCH	Bijscholing blijft interessant voor alle medewerkers. Elke medewerker blijft zich bijscholen in diens expertisegebied.	500	285	<p>Lotte Engelen, medewerker 'Behoud en Beheer', volgde in 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> -de 5-daagse bootcamp Open Culturele Data van Meemoo -Webinar Beleidsplan: Missie & Visie (Faro en Ag OE) -Infomoment Uitleendienst (Faro) <p>Anneleen Van Lommel, vervangend erfgoedcoördinator, volgde</p> <ul style="list-style-type: none"> -de sessie 'Publiek van de Toekomst' van de bootcamp van Meemoo -Erfgoedspelen maken met de ErfgoedApp (Faro) -Groot Onderhoud: Toekomstgeletterdheid (Faro) -Histories Festival -Webinar Beleidsplan: Missie & Visie (Faro en Ag OE) -Webinar Communicatiebeleidsplan (Faro) <p>Veerle Verstraeten, tijdelijk medewerker Publieksprojecten, volgde</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspiratiedag Krokuskriebels (Gezinsbond, FARO, VCOK en Bamm!)
		4.2	Wij verbeteren de interne werking van de projectvereniging en van de deelwerking cultureel erfgoed.	INTERN	Tweewekelijks coördinatorenoverleg, tweewekelijks teamoverleg binnen de deelwerking CE en 4/jaar groot teamoverleg met alle collega's van de projectvereniging.	0	0	<p>Tijdens het tweewekelijks coördinatorenoverleg werden zakelijke onderwerpen besproken door de coördinator van de erfgoedcel, de coördinator van de IOED en de administratief medewerker en werden DB's en RVB's voorbereid.</p> <p>Het tweewekelijks teamoverleg ging over de opvolging van projecten en dienstverlening, vragen van externen en de voorbereiding van de Stuurgroepen.</p> <p>Het Groot teamoverleg kreeg de vorm van werksessies waarin we samen aan beleidsplanning en expertise-uitwisseling deden. Ook zetten we samen met onze Intergemeentelijk Archivaris eerste stappen in digitaal archiefbeheer.</p>

			EXTERN	Organisatie van 10 DB's, 4 Stuurgroepen, 3 x Kempenoverleg en 2 x RVB per jaar	0	0	Ook in 2024 hielden we het vaste vergaderritme aan met de verschillende onderdelen van onze overlegstructuur. We gingen in elk overleg zoveel mogelijk voor tweerichtingsverkeer. Met de stuurgroep gebruikten we de tool Toekomstverbeelders om zo input te verzamelen voor onze nieuwe beleidsplannen. Met het Kempenoverleg hadden we, naast de 3 vaste vergaderingen, nog 2 extra werksessies waarin de Kempense erfgoedcellen, IOED's en het regionaal landschap samen zochten naar manieren om de Kempense erfgoedwerking nog te versterken, nu en in de toekomst. Met onze Raad van Bestuur sloten we in november een periode van 6 jaar samenwerking af.
			VISIE	Jaarlijks maken we een jaaractieplan op voor het komende jaar en een jaarverslag over het afgelopen werkingsjaar. Vanaf 2024 starten we met het opmaken van een toekomstscenario ikv de regiovorming, een mogelijke uitbreiding van werkingsgebied en takenpakket (decreet bovenlokale cultuur), ... Dit alles kadert in het opmaken van een nieuw meerjarenplan (start 2025, indien 2026)	0	0	<p>In 2024 gingen we grondig te werk bij het beantwoorden van de steekproefvragen vanuit het Departement CJM bij het jaarverslag van 2022, het opmaken van het jaarverslag van 2023 en het jaaractieplan van 2025 en van de zelfevaluatie en zakelijke update in het kader van de tussentijdse evaluatie van ons convenant begin 2025.</p> <p>Met gemeente Lille en Kempens Karakter stemden we af in verband met de overstap die Lille gaat maken van Kempens Karakter naar Erfgoed Noorderkempen.</p> <p>Met de trekkersgroep IGS Bovenlokale cultuur Noorderkempen, bestaande uit enkele gemeentelijke cultuur- en bibliotheekmedewerkers, dachten we mee na over de mogelijke vorm en rol van dit IGS en hoe we samen voor het nodige politieke draagvlak kunnen zorgen.</p> <p>We volgden de uitslagen van de verschillende verkiezingen op en lazen ons in in de nieuwe beleidsdocumenten.</p> <p>Ter voorbereiding van ons nieuwe meerjarenplan deden we brainstorms met onze stuurgroep en met de Erfgoed Adviesraad van de IOED. Voor de vele vrijwillige erfgoedactoren uit onze regio stelden we een enquête op om begin 2025 te verspreiden. We verdiepten ons in inspirerende vakliteratuur en volgden alvast de eerste webinar van FARO over beleidsplanning.</p>

			JUBILEE	In 2024 bestaat Projectvereniging Erfgoed Noorderkempen 20 jaar. We vieren dit samen met onze achterban	4.000	2.679,44	Op 13 juni 2024 vierden we feest: onze projectvereniging werd 20 jaar oud, waarvan 15 jaar onder de naam Erfgoed Noorderkempen. We nodigden bestuurders, ambtenaren, vrijwilligers, beleidsmaker, erfgoedexperten allerhande uit om dit samen te vieren in het ontmoetingscentrum in Lichtaart. We organiseerden een toffe quiz over onze werking en het erfgoed uit onze regio, maakten tijd om bij te praten met een hapje en een drankje, er werd uiteraard gespreekt en we sloten af met een dansworkshop. De organisatie en de kosten deelden erfgoedcel en IOED 50/50.
	4.3	Wij volgen het Vlaamse beleid op en trends voor de regio	BELEID	We volgen 4X per jaar collegagroep digitaal, collegagroep erfgoedzorg, collegagroep beleid, collegagroep digitale collectieregistratie, collegagroep participatie.	0	0	We waren steeds aanwezig op de overlegmomenten met onze collega's op Vlaams niveau, namen deel aan de trefdag 'Histories en Erfgoedcellen' in Brussel, de Ontmoetingsdag tussen de Landelijke Dienstverleners en de erfgoedcellen in Mechelen,... Vooral het meer te weten komen over de werking van de Landelijke Dienstverleners werd als heel zinvol ervaren: we weten nu beter naar wie we lokale erfgoedactoren kunnen doorverwijzen en hebben met enkele van hen projectmatig samengewerkt: zie oa. 2.2/VORM i.s.m. Archiefpunt en 2.3/BEGEL i.s.m. CKV. We maakten vanuit het erfgoedcellenoverleg van Faro deel uit van de werkgroep die de nieuwe folder schreef om aan de nieuwe Vlaamse beleidsmakers te vertellen wat erfgoedcellen zijn en doen.
	4.4	Wij gaan op zoek naar aanvullende financiering (provinciale, Vlaamse, Europese, ... projectsubsidies, sponsoring) voor acties onder eender welke doelstelling in ons	FINAN	Zoals gebruikelijk zetten we vooral in op subsidies waarbij we een extra projectmedewerker kunnen aanwerven.	0	0	Het Gevangenis­museum heeft een nieuw museumplan en zal verhuizen (zie OD 2.3). Erfgoed Noorderkempen heeft mee onderzocht welke financieringsmogelijkheden voor het project beschikbaar zijn. Zelf dienden we in 2024 geen subsidieaanvragen in. We sloten in juli 2024 ons LEADER-dossier voor het project Goei Gerief af, helaas met een tegenvaller: er werd door VLM zo'n €10.000 van het toegewezen subsidiebedrag ingehouden. De communicatie verliep moeizaam. Onze extra bewijsstukken en verklaringen werden niet meer aanvaard. We vernamen dat ook andere Vlaamse erfgoedcellen al moeilijkheden ondervonden met dit subsidiekanaal. Als lid van de plaatselijke groep van Leader MAK+ hebben we oa de erg zware administratieve last ook aangekaart, waardoor MAK+ in de nieuwe programmaperiode een nieuw subsidiekanaal

		meerjarenplan					voorziet met microsubsidies, waarbij de administratieve last zoveel mogelijk beperkt wordt.
							We waren partner in het bovenlokale Cultuurproject '80 jaar Bevrijding', ingediend door Lokaal Bestuur Merksplas. Dit is allemaal vlot verlopen. (zie 1.1/BEVRIJD)
	SUBTOTAAL					4.500	2.964,44
	SD5:						
	TOTAAL:					82.000	65.683

Specifieke aandachtspunten:

1. *Maak optimaal gebruik van de bestaande kennis van doelgroepen met een cultureel-diverse achtergrond in de regio...*

Omwille van het langdurig ziekteverlof van collega Marina Fedorova, onze diversiteitsmedewerker, konden we in 2024 helaas minder inzetten op culturele diversiteit dan gehoopt. Maar de kansen die we kregen om te leren van experts in de regio, hebben we gegrepen.

We namen 4 maal deel aan de denkgroep 'Kleur Bekennen' van Stad Turnhout en ontmoetten in die denkgroep medewerkers van Avansa Kempen, DocAtlas, Agentschap Integratie & Inburgering en de diensten Cultuur, Preventie, Bibliotheek en Musea van Stad Turnhout.

2. *Maak ondanks de eigen expertise ook voldoende gebruik van de andere bestaande expertise in de regio...*

In de eerste plaats wisselen we veel expertise uit met de vier andere Kempense erfgoedcellen (Erfgoed Voorkempen, Kempens Karakter, Stuifzand en Merode). Met de eerste 3 werken we samen aan het Kempens erfgoedportaal kempenserfgoed.be. Samen zorgen we ervoor dat het erfgoed van de Kempen naar de buitenwereld wordt getoond. In geval van (technische) problemen kijken we gezamenlijk naar oplossingen, en denken we gezamenlijk na over communicatie en verdere uitbreiding van het portaal. Om deze expertise en informatie te delen, organiseren we vier keer per jaar een overlegmoment.

Daarnaast beschikken we, samen met enkele andere erfgoedcellen (Kempens Karakter, Erfgoedcel Leie Schelde, Erfgoedcel Waasland, Erfgoedcel Meetjesland en Erfgoed Zuidrand) over registratiesoftware, Collective Access, die we gezamenlijk onderhouden en waarbij we expertise delen.

Voorname Kempens Karakter en wijzelf brengen technische kennis in rond Collective Access.

Samen met de Kempense erfgoedcellen, startten we in 2023 met een RE-ORG train-the-trainer traject in het Gasthuismuseum in Geel. Gezien de vele depotproblematieken bij de heemkundige kringen, hebben we in 2024 een RE-ORG train-the-trainer traject gedaan bij de Heemkundige Kring Sandelyn in

Herenthout. We hebben de werkwijze bijgesteld, zodat deze nu beter toepasbaar is voor de collecties van heemkundige kringen.

Rond religieus erfgoed bundelden we de krachten met onze collega's van de IOED Noorderkempen: hierdoor konden we een gedeelde arbeidskracht aanstellen die als hét aanspreekpunt voor alle vragen over religieus erfgoed (zowel cultureel als onroerend) kon optreden. Helaas gaf deze collega eind 2024 aan onze organisatie te verlaten voor een uitdaging dichterbij huis. We bekijken momenteel hoe we dit verlies op korte en lange termijn kunnen opvangen.

Begin 2023 zaten we ook samen met Archiefpunt, om een koppeling of integratie van Archiefbank Kempen met/in Archiefbank Vlaanderen te bespreken. Uit deze gesprekken kwam naar voren dat er, vooral bij de vrijwilligersverenigingen, nog werk op de plank ligt over het correct omgaan met hun archieven. Dit leidde in 2024 tot een opleidingsreeks. In oktober 2024 werd, in samenwerking met de archivaris van Erfgoed Noorderkempen, Stadsarchief Turnhout en Archiefpunt, een driedaagse vorming over archiefbeheer en -ontsluiting georganiseerd. De deelnemers kregen zowel theoretische als praktische workshops over de basisprincipes van archiefbeheer en het digitaal toegankelijk maken van archieven (zie OD 2.2)

Met het Rijksarchief van Antwerpen en Gent en het Gevangenis­museum van Merksplas werkten we ook in 2024 samen om respectievelijk landlopers- en straf­dossiers te digitaliseren.

We mogen echter zeker ook onze eigen achterban niet vergeten. Terwijl wij als Erfgoedcel een heel goede helikopterview over het aanwezige erfgoed hebben, zit de échte kennis bij de talloze vrijwilligers in ons werkingsgebied. Zo werken we voor de landlopers- en straf­dossiers samen met het Gevangenis­museum in Merksplas en de gewezen directeur van de gevangenis van Wortel. Voor de herdenking van 80 jaar Bevrijding werkten we dan weer nauw samen met de bevrijdingscomités van de deelnemende gemeenten en [Spearhead vzw](#), een vereniging van eigenaars van oldtimer-legervoertuigen, die ook reenactments organiseren en een uitgebreide kennis hebben van de gebeurtenissen in onze regio tijdens WOII. Dit resulteerde in een samenwerking tussen 4 gemeenten in ons werkingsgebied (waarbij we de gemeente Merksplas ondersteunden bij het aanvragen van een bovenlokale cultuursubsidie) met een groots herdenkingsweekend op het domein van Merksplas-kolonie, een rondreizende expo over het verloop van de bevrijding in de regio, lokale herdenkingsmomenten en aanvullende initiatieven. Tenslotte doen we op regelmatige basis beroep op de professionele expertise van de 2 erkende musea (Turnhout en Hoogstraten) in ons werkingsgebied. Zij delen hun expertise met de kleinere, niet-professionele spelers in het netwerk van collectiebeheerders, het Collectie Collectief. Samen met hen onderzoeken we de mogelijkheden van een cultureel erfgoeddepot met een regionale werking.

3. Zet meer structureel in op collectiezorg...

In het voorjaar van 2023 konden we samen met de andere Kempense erfgoedcellen een personeelslid aanwerven dat een inventaris ging opmaken van zoveel mogelijk erfgoedcollecties in de gemeenten waar een erfgoedcel actief is. Nadat projectmedewerker Celine zich in 2023 voornamelijk richtte op archieven en heemkundige kringen, heeft ze in 2024 de musea, kerkfabrieken en overige collecties geregistreerd. Daarnaast startte Celine in 2024 aan de

voorbereiding van het eindverslag, dat aanbevelingen voor toekomstig erfgoedbeheer zal bevatten. Het officiële afsluitmoment van het project, waarbij de resultaten gepresenteerd worden, vindt plaats op 18 maart 2025 in het Art Center Hugo Voeten in Herentals. De voorbereidingen voor dit slotmoment werden in 2024 getroffen (zie OD 3.2).

Nadat we onze uitleendienst automatiseerden, startten we met een inventaris van het aanwezige aanbod. We merkten immers dat veel materialen aan vervanging toe zijn, onderdelen ontbreken, ... Zo kunnen we vanaf 2025 deze dienst weer optimaal inzetten.

Onze Allemaal Digitaal-ploeg bleef ook in 2024 actief. Omdat we overrompeld werden door aanvragen van collectiebeheerders (socio-culturele verenigingen, scholen, maar ook bedrijven en particulieren) hebben we de voorwaarden voor inzet van onze vrijwilligersploeg bijgesteld. We opteren voortaan voor het organiseren van opleidingen, zodat organisaties zo veel als mogelijk zélf aan de slag kunnen met hun collectie. Onze Allemaal Digitaal-ploeg wordt pas ingezet als een organisatie zelf niet (meer) over voldoende mankracht beschikt, en ook dan hebben we de voorwaarden verscherpt (verplichte eigen inbreng van werkkraft, voorwaarde van ontsluiting op Kempens Erfgoed, financiële bijdrage voor - nog actieve - bedrijven, ...).

Onze behoud- en beheermedewerker Lotte Engelen organiseerde 4 opleidingen op maat voor collectiebeherende organisaties.

Zoals bepaald in onze meerjarenplanning zetten we de eerste drie jaar vooral in op collectiezorg en -registratie van agrarisch erfgoed. In de tweede helft van 2023 startten we met de voorbereiding van onze tweede langere termijndoelstelling: de zorg en inventarisatie van kerkcollecties op ons grondgebied. Helaas gaf onze medewerker religieus erfgoed Marijke Drijbooms eind 2024 aan onze organisatie te verlaten. (zie ook aandachtspunt 2) Gelukkig liet ze ons niet met lege handen achter. We hebben nu een prioriteitenlijst van de aan te pakken kerkcollecties. Momenteel bekijken we (in afwachting van de finalisering van de kerkenbeleidsplannen en de komst van het registratiesysteem Museumplus) hoe we deze collectiebeheerders kunnen ondersteunen. Momenteel zetten we, samen met partners zoals Provincie Antwerpen en Parcum, vooral in op het opleiden van lokale vrijwilligersploegen en het voorzien van de materialen die nodig zijn bij registratie van hun collecties. We hebben wel de intentie om de lacune die nu gevallen is (intern of extern) terug op te vullen.

Vanuit de steden Turnhout en Hoogstraten kregen we eind 2022 de vraag om te ondersteunen bij een haalbaarheidsstudie rond het ontwikkelen van een Erfgoeddepot met een regionale functie. De stad Turnhout nam de ontwikkeling van een cultureel erfgoeddepot alvast op in de meerjarenplanning. Samen met hen onderzoeken we nog of het haalbaar en wenselijk is om dit depot een regionale dienstverlening te laten aanbieden. In 2025 zullen wij het politieke overleg faciliteren en vanuit onze opgebouwde expertise toelichten welke kansen, bedreigingen en opties er op dit vlak zijn.

Generieke aandachtspunten

1. *Expertise uitwisselen en ervaringen delen*

We maken met de verschillende leden van ons team deel uit van verschillende overlegplatformen, zoals erfgoedcellenoverleg, overleg digitalisering, overleg Erfgoeddag, overleg collectiezorg (allen geïnitieerd door ons steunpunt Faro). We volgen Vlaamse trends op, zoals het Virtueel museum en de toekomst van de Vlaamse erfgoeddatabanken. Daarnaast hebben we zoals gezegd het Kempenoverleg, waarop we met de Kempense erfgoedcellen ervaringen delen en samenwerking zoeken over Kempenbrede thema's (bv. collectiezorg, bedelzangtradities, Kempense kerststallen, Kempense Klaprozen, kempenserfgoed.be, ...). We nemen regelmatig deel aan netwerkmomenten van Toerisme Kempen, waar in het verleden al een aantal interessante samenwerkingen (bv. Vlaamse meesters in situ, 75 jaar bevrijding, ...) uit zijn voortgevloeid. Tenslotte maken we ook deel uit van de plaatselijke groep Leader MAK+, een overlegplatform rond plattelandssubsidies.

2. *Aandacht hebben voor digitaal beleid binnen de werking*

Binnen onze werking hebben we aandacht voor digitaal beleid: ons Kempens erfgoedportaal is zo opgebouwd dat er koppelingen mogelijk zijn (zoals nu al gebeurt met bv. Erfgoedinzicht) en we maakten van deelname aan dit systeem een voorwaarde voor inzet van onze Allemaal Digitaal-ploeg. We volgen ook het Vlaamse beleid rond de voormalige provinciale erfgoedplatformen en het Virtueel Museum (Faam) van nabij op. Voor de invoer van onze gegevens gebruiken we Collective Access en we volgen bij ons digitaal beleid de nodige standaarden, zodat koppeling met andere systemen nu en in de toekomst mogelijk is.

We automatiseerden zoals gezegd onze uitleendienst en onze zuurvrijdienst door gebruik te maken van een webshop. Bestellingen en reservaties verlopen voortaan digitaal, waardoor bv. ook de stocktelling automatisch bijgehouden wordt. Dit zorgt voor een stevige vermindering van de werklust.

Met onze intergemeentelijk archivaris Ward Van Houdt troffen we in 2024 de nodige voorbereidingen om ons digitaal archief, dat nu bewaard wordt op een eigen NAS en op GoogleDrive, volgens de regels van de kunst kunnen organiseren en waar van toepassing kunnen overdragen aan het E-depot van Stad Turnhout via het serieregister.

We volgen aandachtig de evoluties op vlak van AI op en testen sinds medio 2024 intern uit hoe we AI (Gemini, ChatGPT,...) op een verstandige manier kunnen inzetten als 'collega'. We zien hier voor de komende jaren nog heel wat groei mogelijkheden voor onze organisatie en onze achterban.

Op vlak van CRM volgen we de evoluties binnen onze GoogleWorkspace hierrond op, maar blijven we voorlopig toch op onze honger zitten. Ook dit laten we echter niet los.

3. *Een dienstverlening uitbouwen waarbij gestreefd wordt naar een breed bereik*

Via het project Kempencollectie in Kaart hebben we ons bereik verbreed en/of onze reeds bestaande banden versterkt met **verzamelaars, particuliere musea, kerkfabrieken,...** (zie 3.2/KEMPCOL)

Door de samenwerking met Landelijke Dienstverlener CKV maakten we kennis met enkele **Kempense kunstenaars** die graag doordacht aan de slag wilden gaan met hun uitgebreide nalatenschap. (zie 2.3/BEGEL)

Via onze acties onder SD1, met name via 1.2/GOEST, blijven we permanent inzetten op goede, brede **communicatie**. Echter, sterke communicatie vraagt méér tijd, middelen en expertise dan we momenteel in huis hebben, stelden we vast. Samen met de IOED blijven we zoeken naar groeikansen.

Steeds vaker begeleiden we organisaties of individuen bij hun zoektocht naar extra financiële middelen om van een lokaal initiatief een project met een bovenlokale uitstraling te maken. We blijven op de hoogte van de verschillende financieringsmogelijkheden, nemen mee de pen vast bij het schrijven van subsidiedossiers, brengen potentiële partners samen, ... Zo werden we benaderd door 2 **leerkrachten** van Go!Talentenschool uit Turnhout om partner te worden in een artistiek project rond het industriële verleden van de stad. We ondersteunden hen in hun aanvraag van een DynamoSubsidie, dachten inhoudelijk en praktisch mee na en bereidden ook een samenwerkingsovereenkomst voor voor 2025. Daarnaast startte collectief Moos in 2024 hun project Droom|t|huis, dat doorgaat in de gemeenten Turnhout en Merksplas en specifiek gericht is op **jongeren, families en scholen**. We schreven mee aan een dossier waarmee een cultureel-erfgoedsubsidie kon bekomen worden en ondersteunen het project met een (beperkte) financiële inbreng en een structurele bijdrage van eigen personeel voor ondersteuning op vlak van administratie, communicatie, ...

Voor onze Erfgoed@Work en Erfgoed&Lunch nodigen we steevast al onze bestuursleden, erfgoedverenigingen en vroegere deelnemers van Erfgoeddag uit, en al wie op onze digitale nieuwsbrief geabonneerd is. Zo proberen we onze dienstverlening zo breed mogelijk bekend te maken. Voor de editie van 2024 stuurden we de uitnodiging ook naar alle **nieuwe gemeenteraadsleden**.

Naast een adviserende en initiërende rol bieden we de erfgoedactoren uit onze regio ook nog steeds financiële ondersteuning aan. Onze Raad van Bestuur hecht hier immers veel belang aan. Met de eigen - gemeentelijke - middelen is er een projectsubsidierglement voor erfgoedprojecten. Iedereen (uitgezonderd gemeentelijke diensten) kan hier gebruik van maken en we moedigen dit sterk aan. Daarnaast bieden we (ook met gemeentelijke middelen) een financieel ondersteunend beleid aan voor periodieke publicaties. Hiervoor werken we met een puntensysteem zodat we een vinger aan de pols kunnen houden en aan kwaliteitsbewaking en -verbetering kunnen doen. Via ons projectsubsidierglement maakten we in 2024 kennis met 2 **auteurs** die boeiend onderzoek deden naar Kempens Erfgoed, met de **brandweer** van Beerse, met de Vlaams-Nederlandse vereniging **Kempens Geheugen,...**

Voor een breed bereik van onze **communicatie** werken we nauw samen met de 11 cultuurbeleidscoördinatoren. Zij zijn onze tussenpersonen naar de lokale communicatiediensten en -kanalen toe en zorgen ervoor dat ons drukwerk lokaal verspreid wordt en dat oproepen terecht komen in gemeentelijke nieuwsbrieven.

Tot slot stimuleren we de **erfgoedactoren** uit onze regio zoveel mogelijk om een **breder publiek** te bereiken met hun **evenementen**. Wie deelneemt aan Erfgoeddag, kan van ons een onkostenvergoeding krijgen. Wie investeringen doet om een breder (of 'ander') publiek te bereiken, bijvoorbeeld families met kinderen, anderstaligen, personen met een beperking,... kan via een puntensysteem aanspraak maken op een hogere onkostenvergoeding. Wie bij ons een projectsubsidie aanvraagt, sporen we via het aanvraagformulier en het voorbereidend gesprek aan om heel bewust en divers in te zetten op sterke communicatie. We merken bij onze klassieke erfgoedactoren nog wel wat weerstand tegenover zulke 'duwtjes in de rug'. Met mondjesmaat zullen we onze inspanningen op dit vlak jaar na jaar blijven voortzetten en stilaan opbouwen.

4. stimuleren van en begeleiden bij deelname aan volgende initiatieven

- **Archiefbank Vlaanderen:** We organiseerden in 2024 samen met Archiefpunt en Stadsarchief Turnhout een opleidingsreeks voor niet-professionele archiefbeheerders.
Archiefpunt heeft in 2024 een nieuwe excel-invoermethode ontwikkeld om collecties in bulk toe te voegen aan de Archiefbank van Archiefpunt. Lotte Engelen, onze medewerker Behoud en Beheer, was hierbij betrokken: zij heeft de nieuwe tool mee geëvalueerd en getest op gebruiksvriendelijkheid, bruikbaarheid,...
- **Immaterieelerfgoed.be:** In de zomer van 2023 werden wij gecontacteerd door het CAG met de vraag of wij konden ondersteunen om de pompoenactiviteiten van Kasterlee toe te voegen aan de Grote Verzameling immaterieel erfgoed. Wij namen toen de rol van brugfiguur op ons, tot september van 2024 toen de [Pompoenteelt en pompoenactiviteiten in Kasterlee](#) gepubliceerd werden op [immaterieelerfgoed.be](#)
Momenteel leggen we de laatste hand aan een documentaire over 'Begijntjes Laat Besluit', een bedelzangtraditie in Hoogstraten. Aangezien er veel beeldmateriaal verzameld is, bekijken we samen met de stad of er nog extra (promotie)filmpjes gemonteerd kunnen worden. Ondertussen kreeg de traditie alvast een plaats op de 'grote verzameling'. Men heeft nog steeds de intentie om te gaan voor een erkenning als immaterieel erfgoed van de traditie, maar wegens tijdsgebrek is dit in 2024 nog niet gelukt.

Zakelijke werking

1. Bestuur

Ons Bestuur is samengesteld uit per gemeente de schepenen van erfgoed en/of cultuur en een lid van de oppositie (met raadgevende stem). Tijdens het voorbije jaar waren er geen grote wijzigingen in de samenstelling van onze raad van bestuur. We organiseren twee Raden van Bestuur per jaar (één in het begin van het jaar waarin we het jaarverslag uitvoerig toelichten en ter goedkeuring voorleggen en één op het einde van het jaar om het jaaractieplan voor het komende jaar toe te lichten en te laten goedkeuren). Voor dringende zaken (bv. personeelwissels) roepen we de raad van bestuur extra samen (vaak via een digitaal overleg). De opkomst van onze raad van bestuur in 2024 was matig. Op de eerste RVB waren 8 leden aanwezig (waarvan 7 stemgerechtigd), op de tweede RVB waren slechts 6 leden aanwezig (allen stemgerechtigd). We weten uit ervaring dat een verkiezingsjaar vaak een negatieve impact heeft op de aanwezigheid op raden van bestuur. Gelukkig waren de leden van ons dagelijks bestuur wel steeds present om onze dagelijkse werking op te volgen. In het najaar van 2024 startten we alvast de voorbereidingen om de nieuwe bestuursploeg van bij de start nauw te betrekken bij onze werking: we maakten individueel kennis met de nieuwe schepenen van cultuur (of erfgoed). We gaan in het voorjaar van 2025 langs bij de managementteams om onze werking nogmaals voor te stellen, maar ook om hen te bevragen naar de noden van hun erfgoed.

Goed bestuur: We passen in de mate van het mogelijke de principes van de bestuurscode cultuur toe: we waken erover dat er binnen onze werking en in het bijzonder binnen onze raad van bestuur geen mogelijkheden tot belangenverstrengeling of -conflicten kunnen ontstaan. Zo wordt bv. voor projectsubsidies steeds een (niet-bindend) advies gevraagd aan een stuurgroep die bestaat uit twee afgevaardigden per gemeente (meestal de cultuurbeleidscoördinator/diensthooft vrije tijd en de schepenen van cultuur, aangevuld met de verantwoordelijken van de musea met een kwaliteitslabel) op basis waarvan het Dagelijks Bestuur beslist (en beroep mogelijk is bij de Raad van Bestuur). Bij de samenstelling van onze Raad van Bestuur volgen we de richtlijnen van het decreet lokaal bestuur. Deze richtlijnen laten ons echter niet toe om ook te waken over een zo groot mogelijke diversiteit binnen ons bestuur. Wel kozen we ervoor om voor elke gemeente te vragen om de schepenen van erfgoed/cultuur af te vaardigen, zodat de leden van ons bestuur voldoende kennis van en voeling met ons beleidsdomein hebben en beslisten we om voor elke gemeente een oppositielid (weliswaar met raadgevende stem) deel te laten uitmaken van onze raad van bestuur.

Een probleem kan zijn dat wij geen 'directie' hebben. Dit is ook niet realistisch voor een organisatie op onze schaal. Het enige orgaan dat in de buurt komt van een 'directie' is ons Dagelijks Bestuur, maar dit is samengesteld uit onze leden van de Raad van Bestuur. Ons Dagelijks Bestuur heeft jaarlijks een individueel gesprek met de verschillende leden van ons team. Aangezien het Dagelijks Bestuur is samengesteld uit politieke mandatarissen, heeft dit echter niet de vorm van een officiële evaluatiecyclus (aangezien dit juridisch niet kan). De teamleden worden geëvalueerd door de coördinatoren. In 2024 zetten we dit systeem terug op punt om in 2025 de evaluatiecyclus terug nauw op te volgen.

Ons Bestuur keurt jaarlijks ons jaarverslag (zoals voorgelegd aan de Vlaamse overheid) én ons jaaractieplan (dat niet meer door de Vlaamse overheid wordt opgevraagd, maar dat we nog wel steeds opmaken om ons Bestuur op de hoogte te houden van onze plannen) goed. Op die manier voert het zijn rol zoals bepaald in de bestuurscode cultuur op een gedegen manier uit. Zoals bepaald in de regelgeving controleert een externe revisor jaarlijks onze inhoudelijke en financiële werking. Bij aanwervingen volgen we de regels van de RPR van de stad Turnhout, waarbij steeds minstens $\frac{1}{3}$ van de jury dient te bestaan uit externen.

Onze missie en visie zijn opgesteld in samenspraak met ons Bestuur, onze stakeholders en onze collega's van de IOED. De principes van duurzaamheid zijn opgenomen in onze visie.

2. Personeel

2024 was een bewogen jaar op personeelsvlak: Coördinator Stijn viel vanaf februari 2024 uit wegens ziekte, en dit voor de rest van het jaar. Gelukkig konden we dit goed opvangen: Anneleen, na Stijn de collega met de meeste dienstjaren, nam tijdelijk zijn coördinatorrol over. Via onze Kempense erfgoedcollega's konden we snel schakelen en een jonge kracht, Veerle Verstraeten, aanwerven. Zij deed al ervaring op tijdens een stage bij de collega's van Stuifzand en werd ons door hen aanbevolen. Veerle nam een aantal projecten van Anneleen en Stijn op zich (o.a. de bedelzangtradities, 80 jaar Bevrijding) en nam een ondersteunende rol bij de organisatie van Erfgoeddag voor haar rekening.

In juli viel ook Marina langdurig uit wegens ziekte, wat extra druk zette op de andere collega's. Door het contract van Veerle te verlengen, de taken van Marina waar mogelijk onder de collega's te verdelen, enkele engagementen iets minder ambitieus op te nemen en in samenspraak met Collectief Moos onze rol bij het project Droom(t)huis te beperken (zie evaluatie O.D.1.3/DROOM) konden we de meeste van onze geplande acties alsnog realiseren.

2.1 taakstelling/personeelslid

1. **Stijn Marinus** (5/5 A): Erfgoedcoördinator: algemene coördinatie deelwerking cultureel erfgoed, projectsubsidies, externe financieringskanalen, immaterieel erfgoed **(in ziekteverlof van 5/2/24 t/m 6/1/25)**
2. **Anneleen Van Lommel** : normaal gezien (3/5 B): Erfgoedmedewerker: coördinatie Erfgoeddag en -week, educatieve projecten, communicatie, subsidies periodieke publicaties, maar vanaf **februari 2024 tot eind januari 2025: 4/5 A: plaatsvervangend coördinator deelwerking cultureel erfgoed, beleid, subsidies**
3. **Marina Fedorova** (4/5 B): Erfgoedmedewerker: coördinatie Goei Gerief, digitalisering, diversiteit **(na herhaaldelijk uitvallen in de periode januari - mei 2024, in deeltijds ziekteverlof (60%) van 1/06/2024 tot 22/07/2024, in voltijds ziekteverlof sinds 23/07/2024)**
4. **Lotte Engelen** (5/5 B): Erfgoedmedewerker: Behoud en beheer, vrijwilligersbeleid, inventarisering / digitalisering, Kempens erfgoedportaal, uitleendienst, zuurvrij
5. **Marijke Drijbooms** (2,5/5 B): Religieus erfgoed (inventarisatie kapellen, processies, inventariseren religieuze collecties, publiekswerking rond religieus erfgoed, borgen immaterieel erfgoed) (nam dit pas op vanaf ca. september 2024)
6. **Sara Vissers** (4/5 C) : Ondersteunend medewerker: Personeelsadministratie, financiën, algemene ondersteuning projectwerking
7. **Veerle Verstraeten** (5/5 B): tijdelijk Erfgoedmedewerker ter vervanging van Stijn Marinus en Marina Fedorova, in dienst sinds 5 februari 2024, projectmanagement en uitleendienst

2.2 verdeelsleutels

De verdeelsleutels zijn niet gewijzigd.

De personeelskost van de administratieve kracht wordt voor 50% meegerekend voor de subsidie van Vlaanderen, de andere 50% wordt door gemeentelijke middelen en de deelwerking IOED voorzien. Overheadkosten zoals de huur van de kantoren, vrijwilligersverzekeringen, verzekering dienstverplaatsing worden voor 50% voor de erfgoedcel gerekend en 50% voor de IOED. Facturen zoals bv. van Cambio, NMBS, Mobile Vikings,...worden opgesplitst tussen de erfgoedcel en de IOED volgens effectieve afname.

De facturen van consultant Contutti voor het traject EGNK2.0 worden over de 3 deelwerkingen verdeeld: erfgoedcel, IOED en Intergemeentelijk Archiefdienst. Deze facturen worden met gemeentelijke middelen betaald.

3. Financiële werking

Er werden minder projectmiddelen uitgegeven dan begroot, zo'n 16.000 €. Dat heeft deels te maken met verschuivingen in timing (buiten onze wil om, de vertragingen zaten bij onze partners zoals De Liereman en Studio 27) waardoor sommige uitgaven pas in 2025 zullen gebeuren, en deels door het ziekteverlof van 2 medewerkers, waardoor er een beetje minder gerealiseerd kon worden.

Omwille van het ziekteverlof van 2 medewerkers en het gegeven dat collega Marijke Drijbooms eerst nog projecten van de IOED (waarbij de loonkosten door partners betaald werden) afwerkte (zie 2.1 taakstelling/personeelslid), lagen ook de loonkosten lager dan begroot, zo'n 21.000 €.

Via LEADER ontvingen we in 2021 een subsidie voor het project Goei Gerief. Dit project liep nog tot in de eerste helft van 2023 met een slotevenement op 15 juni 2023. Op 13 oktober 2023 dienden we een laatste declaratie in voor een bedrag van net geen 19.000 €. De uitbetaling van die laatste schijf gebeurde in het voorjaar van 2024. Er werd echter door VLM zo'n €10.000 van het toegewezen subsidiebedrag ingehouden, vanwege het niet aanvaarden van bepaalde personeels- en werkingskosten. Volgens ons lag dit aan miscommunicatie en kon dit nog bijgesteld worden, en daarom bezorgden we per aangetekend schrijven bijkomende bewijslast, maar hierop kwam vanuit VLM geen reactie meer. (zie ook 4.4/FINAN)

4. Organisatiestructuur

In 2024 boekten we grote vooruitgang op vlak van een **efficiëntere organisatiestructuur**, in samenwerking met consultant Peter De Greef van Contutti, en in overleg met het Dagelijks Bestuur. We financierden dit traject met eigen gemeentelijke middelen. We hadden verschillende werksessies met Peter van Contutti, zowel met het hele team als afzonderlijke sessies met het 'team beleid vormen'. We leerden ook werken met verschillende tools zoals de omgevingsscan, toekomstverbeelders en netwerkradar. We pasten deze ook al zelf toe tijdens de stuurgroepen.

Concreet hebben we nu de interne werkstructuur hertekend en begonnen deze in 2024 stilaan te implementeren. De collega's van cultureel erfgoed en van de IOED gaan meer geïntegreerd werken. Personeelsleden worden zo ingezet dat ieders expertise ten volle benut kan worden. We gaan inzetten op samenwerking, maar waar het moet gaan we het wel gescheiden houden rekening met de verschillende subsidiestromen (vb. projectkosten, loonkosten).

In 2024 werden we terug gecontacteerd door gemeente Lille, momenteel aangesloten bij Kempens Karakter, omdat zij vanaf 2027 volwaardig lid willen worden van alle deelwerkingen van projectvereniging Erfgoed Noorderkempen. We hadden hierover gesprekken met de coördinator van Kempens Karakter, de burgemeester en enkele schepenen, de cultuurbeleidscoördinator en de algemeen directeur van Lille. Samen bereidden we de overstap voor, die in het voorjaar van 2025 ter goedkeuring voorgelegd wordt aan onze Raad van Bestuur. Het is nu dus zo goed als zeker dat onze projectvereniging gaat groeien **van 11 naar 12 gemeenten**. Ook is de kans reëel dat onze projectvereniging groeit met een bijkomende deelwerking, namelijk een: / **IGS Bovenlokale cultuur**. Het initiatief hiervoor komt van de cultuurbeleidscoördinatoren uit onze regio. Aangezien onze projectvereniging al een (momenteel lege) deelwerking Cultuur heeft, aangezien men mikt op exact dezelfde regio als de onze, aangezien wij al 20 jaar ervaring hebben met intergemeentelijk samenwerken, aangezien er veel banden zijn tussen (hedendaagse) cultuur en (cultureel) erfgoed en aangezien wij tal van voordelen zien in een complementaire werking, volgden wij de gesprekken hierover zoveel mogelijk mee. Tegen het einde van 2024 begonnen we een actievare rol te spelen en bereidden we mee een kick-offmoment voor de lokale besturen voor, dat plaatsvond in januari 2025.